

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
kirjaamo.pohjois@avi.fi

15.12.2015

Lausuntopyyntö 26.10.2015, PSAVI/602/2015

LAUSUNTO RAUTUVAARAN JÄTEVEDENPUHDISTAMON YMPÄRISTÖLUVAN LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA JA TOIMINNAN OLENNAISESTA MUUTTAMISESTA

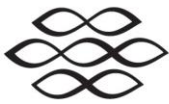
Ylläksen Yhdyskuntatekninen Huolto Oy hakee Ylläksen Rautuvaaran jätevedenpuhdistamon toimintaa ja jätevedenpuhdistamolla käsiteltävien jätevesien johtamista Niesajokeen koskevien lupapäätösten tarkistamista. Hakemus koskee lisäksi toiminnan olennaista muuttamista puhdistusprosessin uudistamisen osalta. Puhdistamotekniikan uudistaminen on alustavasti suunniteltu toteutettavan vuosina 2017-2020. Kolarin taajaman jätevedet käsitellään erikseen kirkonkylän puhdistamolla.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt jätevedenpuhdistamon toiminnalle 28.6.2006 ympäristöluvan 66/06/1. Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio (1971-2010) on myöntänyt 21.12.2010 luvan M51/04 jätevesien käsittelyyn ja käsiteltävien jätevesien johtamiseen puhdistamolta Niesajokeen.

Rautuvaaran jätevedenpuhdistamo on otettu käyttöön 1997. Puhdistamo on mitoitettu 365 000 m³ vuotuiselle jätevesimäärälle. Kolarin kaivoksen vanhaa jätevesiallasta on käytetty kemiallisesti käsiteltävien jätevesien jälkiselkeytykseen. Käsiteltävä jätevesi muodostuu Ylläksen alueen taajamissa ja matkailukeskuksissa ja niihin liittyvässä loma-asutuksessa. Jätevesimäärän kuukausittainen vaihtelu on matkailusesongeista riippuvainen. Jäteveden asukasastineluku nykyisellä kuormituksella on alle 5 000. Uudistettu puhdistamo mitoitetaan 9 400 asukasvastineluvulle. Jätevesimäärän arvioidaan vuoteen 2030 mennessä kasvavan noin 25 %. Puhdistamo vastaanottaa myös sakokaivolietettä.

Käsittely jätevesi lasketaan jatkossa jälkiselkeytysaltaana toimivan altaan (tilavuus 5 milj. m³) kautta Niesajokeen loka-toukokuun välisenä aikana, josta ne kulkeutuvat edelleen Muoniojokeen. Talviaikana pato on suljettu. Jälkiselkeytysaltaaseen johdettava vesimäärä puhdistamolta muodostaa noin 12-18 % sen tilavuudesta, vuosivaihtelun johtuessa sade- ja sulamisvesistä.

Hakija esittää, että käsiteltävien vesimäärien kasvusta aiheutuu epäsuoria vaikutuksia vesistöön. Tehostuvan puhdistustekniikan, aiempaa tiukempien puhdistustavoitteiden ja pienenevien ravinnepitoisuustasojen Niesajokeen johdettavassa vedessä arvioidaan vähentävän ravinnekuormitusta. Jälkiselkeytyksellä vaikuttaa johdettaviin vesiin niitä puhdistaa sekä laimentaa, koska altaaseen kertyy sade- ja sulamisvesiä altaan valuma-alueelta. Selkeytykseltaan Niesajokeen johdettavien vesien määrän vähentäminen syys- ja lokakuussa meritaikana on esitetty hakemuksessa toimenpiteenä, jolla vähennetään puhdistetuista jätevesistä aiheutuvia vaikutuksia.

Typykuormituksen on arvioitu pysyvän entisellään tai hieman kasvavan. Jätevedenpuhdistamon kapasiteetin ja käsiteltävien jätevesien määrän kasvusta huolimatta kokonaiskuormituksen arvoidaan nykyisestä pienenevän.

Rautuvaaran puhdistamo täytti sille asetetut puhdistusvaatimukset kaikilta osin vuonna 2014. Typpireduktio on ollut noin 15 %.

Hakija esittää puhdistamolta vesistöön johdettavalle jätevedelle seuraavia raja-arvoja konaispitoisuuksien ja puhdistustehon osalta puolivuotiskeskisarvoina, mukaan lukien mahdolliset laitoksen poikkeus- ja häiriötilanteet:

BOD _{7ATU}	alle 10 mg/l	yli 90%,
Kokonaisfosfori	alle 0,5 mg/l	yli 90 %
Kiintoaine	alle 20 mg/l	yli 90%

Hakija esittää, että uudet raja-arvot tulevat voimaan vuodesta 2021 alkaen, ja että nykyisen puhdistamon toimintaa voidaan siihen saakka jatkaa nykyisillä lupaehdoilla. Typenpoistovelvoitetta ei hakijan mukaan tule määrätä huomioiden puhdistamon koko ja vesistön luonne.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio lausuu hakemuksesta seuraavaa:

Esitetyt raja-arvot ovat asianmukaisia huomioiden, että puhdistamon laajennus ja tehostaminen puolittaa nykyiset pitoisuudet BOD_{7ATU} ja fosforikuormituksen osalta (vuoden 2030 mitoitusarvojen mukaan). Selkeytsaltaan happipitoisuuden tarkkailusta ja mahdollisesta ilmastuksesta tulee antaa määräys ympäristöluvassa. Uuden puhdistamon käynnistymisen yhteydessä tulee suorittaa intensiivistä tarkkailua toiminnan varmistamiseksi. Puhdistamon joutuu sopeutumaan suuriin ajallisiin vaihteluihin jätevesien määrän suhteen, mikä puhdistustulosten seurannassa tulee huomioida.

Vuotovesiä ja ylivuotoja tulee tehokkaasti ehkäistä huomioiden erityisesti muuttuva ilmasto lisääntyvine sateineen ja rankkasateineen eri vuodenaikoina.

Käsiteltyjen jätevesien johtamista Niesajokeen syys-lokakuussa meritaimenen kutuaikaan on syytä varovaisuusperiaatteen näkökulmasta rajoittaa.

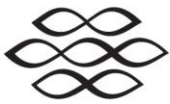
Muonionjoki on Suomen ja Ruotsin vesienhoitosuunnitelmassa luokiteltu vedenlaadultaan erinomaiseksi ja alapuolinen Tornionjoki vedenlaadultaan hyväksi.

Haaparannan kunta käyttää Tornionjoen vettä raakavesilähteenään.

Britt-Marie Häggberg
puheenjohtaja

Timo Jokelainen
varapuheenjohtaja

Virve Sallialmi
sihteeri

TIEDOKSI Pajalan kunta
Övertorneån kunta
Haaparannan kunta
Pellon kunta
Ylitornion kunta
Tornion kunta
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Norrbottenin lääninhallitus